

KLASGROEPBEMIDDELING

*Externe
dienst voor
secundaire
gemeentescholen
van de Stad
Brussel*

Het gemeenschapsgevoel vormt een van de hoekstenen van het schoolgebeuren. Het is een proces waar elke leerlingengroep op zijn eigen manier aan bijdraagt. Een positief klimaat biedt de leerlingen de mogelijkheid om hun schooltijd op een serene manier te ervaren.

Helaas stellen we vast dat conflicten of onderhuidse spanningen de klassfeer kunnen verpesten.

De klasgroep kan zelfs uitgroeien tot een stoorzender. Dergelijke spanningen hebben een behoorlijke impact op het schoolverzuim, omdat ze onmacht en demotivatie onder de leerlingen kunnen creëren. Daarom is

het belangrijk om op het groepsniveau in te grijpen en een positief klimaat te scheppen, zowel voor de leerlingen als voor de leerkrachten.

Klasgroepbemiddeling kan u hierbij helpen.

WAT IS EEN KLASGROEPBEMIDDELAAR?

Om conflictsituaties te ontmijnen bevordert de klasgroepbemiddelaar de communicatie tussen de verschillende groepen door een vertrouwenskader op te zetten waarin iedereen vrijuit kan spreken.

WAT ZIJN DE DOELSTELLINGEN?

- De algemene sfeer verbeteren
- Bijdragen aan een positieve klassfeer
- Spanningen en conflicten beheeren of voorkomen om de rust te herstellen
- De groepscohesie versterken

HOE GAAT DE KLASGROEPBEMIDDELAAR TE WERK?

De bemiddelaar wordt ingeschakeld om alle leden van de klasgroep bij het veranderingsproces te betrekken en aan te tonen dat de groep op eigen kracht in staat is om oplossingen te vinden.

TWEE GROEPSGERICHTE WERKWIJZEN

Klasgroepbemiddeling biedt de groep via twee verschillende invalshoeken een platform voor communicatie.

De curatieve aanpak

Het klasconflict verziekt de sfeer; de communicatie binnen de groep verloopt moeizaam en er zijn talloze knelpunten (discipline, algemeen klimaat, motivatie enz.). Onze tussenkomst situeert zich op verschillende niveaus waarbij we:

- ervoor zorgen dat alle partijen hun verhaal kunnen doen
- omstandigheden creëren die de dialoog bevorderen
- gezamenlijke, haalbare en duurzame oplossingen zoeken voor het groepsgebeuren
- de groep blijven opvolgen en ondersteunen

De preventieve aanpak

Er hangt een spanning in de lucht zonder dat het tot een openlijk conflict komt. Binnen de klasgroep stapelen de problemen zich op. Via onze groepsinterventie sturen wij aan op een constructieve en oplossingsgerichte dynamiek. We gebruiken daarvoor uiteenlopende pedagogische tools en communicatietechnieken.

In beide gevallen voorzien wij een follow-up om:

- na te gaan hoe de situatie in de tijd evolueert
- te checken of de aangereikte oplossingen het gewenste resultaat opleveren
- indien nodig, nieuwe overlegsessies in te plannen

WIE KAN EEN BEROEP DOEN OP EEN KLASGROEPBEMIDDELAAR?

Klasgroepbemiddeling kan worden aangevraagd

- door de **directieleden**, de **leerlingen**, het **pedagogisch team** of de **ouders**
- **voor alle klassen en alle jaren van het secundair onderwijs**

BASISREGELS VAN BEMIDDELING

Vertrouwelijk karakter

De klasgroepbemiddelaar is een externe vertrouwenspersoon van buiten de school. De betrokkenen kunnen aldus terugvallen op de discretie van de bemiddelaar, die alle informatie met betrekking tot de situatie afschermt.

Neutraal kader

De bemiddelaar is onpartijdig en behandelt alle deelnemers op identieke wijze. De communicatieruimte staat open voor iedereen.

Begripvolle houding

Bij bemiddeling wordt er geen oordeel geveld, maar probeert men begrip op te brengen voor de verschillende individuen.

Op vrijwillige basis

De bemiddelaar tracht de verschillende gesprekspartners bij het initiatief te betrekken.

HET BEMIDDELINGSPROCES

Klasgroepbemiddeling verloopt doorgaans volgens dit stappenplan:

SAMENWERKING MET HET PEDAGOGISCH TEAM

Samenwerking is een absolute vereiste om tot een positief resultaat te komen met de klas. Daarom is het van cruciaal belang dat het bemiddelingsproces in partnerschap verloopt met de school.

We belichten in het bijzonder de volgende vereisten:

ANALYSE VAN DE AANVRAAG

Bemiddeling verloopt via een stappenplan dat moet uitgaan van een zo nauwkeurig mogelijke doorlichting van de situatie. Dit proces vergt de nodige tijd. De analyse van de situatie is essentieel om de verschillende gesprekspartners en belangen die spelen nauwkeurig te benoemen zodat de bemiddelaar adequaat kan handelen. Hoe ervaren de verschillende partijen de situatie? Waren er in het verleden al pogingen om de situatie recht te trekken? Zijn er incidenten geweest met gevolgen voor het groepsgebeuren? In deze fase wordt er tijd vrijgemaakt om de klasgroep te ontmoeten, individuele gesprekken te voeren met leerlingen of leerkrachten, deskundigen te raadplegen enz.

INTERN AANSPREEKPERSOON

Aangezien de bemiddelaar een externe dienstverlener is, moet hij een beroep kunnen doen op een (volwassen) referentiepersoon binnen de school die de opeenvolgende stappen met de groep in goede banen kan leiden, opvolgen en/of eraan deelnemen. Die persoon stelt zich beschikbaar als eerste aanspreekpartner voor de klas en laat de bemiddelaar weten hoe de situatie zich verder ontwikkelt.

WERKOMGEVING

De bemiddelaar stemt zijn plan van aanpak af op het schoolrooster. Hij moet evenwel kunnen gebruikmaken van een omkadering waarin hij op een serene en vertrouwelijke manier kan werken. Hij rekent op de school om tijdens bepaalde tijdsblokken te kunnen gebruikmaken van een lokaal waarin de gesprekken met de verschillende betrokkenen kunnen plaatsvinden.

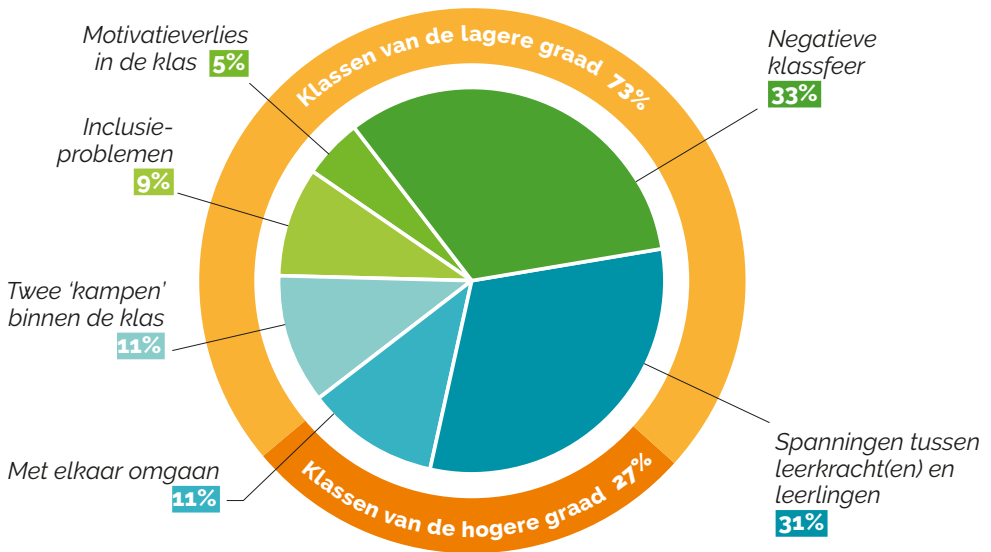
FLEXIBILITEIT

De bemiddelingsprocessen moeten altijd flexibel en aanpasbaar zijn aan de specifieke situaties en de verwachtingen van alle partijen. De bemiddelaar en de school moeten op zoek gaan naar haalbare oplossingen voor specifieke regelingen, zoals het opsplitsen van de klas in twee groepen, slechts met een deel van de klasgroep werken enz.

ENKELE CIJFERS

Tijdens het schooljaar 2018-2019 waren in zes scholen van de Stad Brussel **een kleine 700 personen** (leerlingen, leerkrachten,...) betrokken bij een bemiddelingsproces. Klasgroepbemiddeling heeft een impact op de volledige klasgroep (het ging om 45 klassen, goed voor 841 leerlingen).

73% van de interventies betreft grotendeels klassen uit de lagere graden. Klasgroepbemiddeling is evenwel op alle niveaus actief. De voornaamste interventies zijn gelinkt aan de volgende conflicttypes:

Er wordt vaker naar bemiddeling gegrepen dan naar interventies...

In bijna driekwart van de dossiers ligt de nadruk op bemiddeling. Deze aanpak kan evenwel verschillende vormen aannemen:

42%

Rechtstreekse bemiddeling: komt voornamelijk voor bij intermenselijke problemen. De bemiddelaar pakt het conflict rechtstreeks aan door de betrokken personen met elkaar te confronteren. Dit is een oplossingsgerichte aanpak.

11%

Onrechtstreekse bemiddeling: wordt toegepast in conflicten waarbij de partijen elkaar niet ontmoeten. De bemiddelaar pendelt als het ware heen en weer tussen de betrokken partijen.

26%

Interventies binnen de volledige klasgroep zijn niet altijd noodzakelijk. In sommige gevallen gaat de bemiddelaar **enkel met de vragende partij aan de slag.**

18%

De bemiddelaar kan ook **thema workshops of -activiteiten** (bv. rond pesten op school) organiseren om de klassfeer te verbeteren.

3%

Overige

BEOOGDE RESULTATEN

Een kleine 70 % van de dossiers bevat meerdere signalen waaruit de bemiddelaar kan afleiden dat de situatie verbeterd is.

POSITIEF LANGETERMIJNEFFECT

Een betere klassfeer voor de rest van het schooljaar

De feedback van de deelnemers is unaniem positief over de relevantie van dit initiatief. De conflicten blijken wel degelijk ontmijnd, de werkomstandigheden zijn serener en er heerst een beter studieklimaat. Door over bepaalde gebeurtenissen te kunnen praten binnen een neutraal en vertrouwelijk kader wordt soms al de kiem gelegd van een oplossing. Het formuleren van noden en delen van gevoelens zijn elementen die bijdragen aan een betere klassfeer.

De leerlingen zullen de aangereikte tools ook in andere contexten gebruiken, waardoor spanningen of conflicten kunnen worden voorkomen.

Dankzij de follow-up van de bemiddeling of de interventie kunnen we de verdere uitwerking van de tools evalueren: opmaak van een charter, aanduiding van leerlingen als spreekbuis van de klas, toepassing van de regels voor geweldloze communicatie enz.

Sterkere groepscohesie

De tussenkomst van een externe bemiddelingsdienst die met de groep aan sociale verbondenheid werkt, resulteert in een merkbaar positiever klasklimaat. In klasgroepen waar er bijvoorbeeld sprake was van demotivatie, werd een gespreksplatform gecreëerd waar leerlingen hun ei kwijt konden, waar naar hen werd geluisterd en waar aan de achterliggende reden(en) van de situatie werd gewerkt. De bemiddelaar zet ook activiteiten op die de groepscohesie bevorderen, zoals een klasontbijt of vieruurtje in een gemoedelijke, ongedwongen sfeer.

AANVRAAGFORMULIER

Voor- en familienaam

Telefoonnummer

E-mailadres

Instelling

Ik ben schooldirecteur – ouder – lid van het pedagogisch team –
leerling – andere:

.....

Beschrijf in enkele regels de situatie waarvoor u een aanvraag
voor klasgroepbemiddeling wenst te doen:

.....

.....

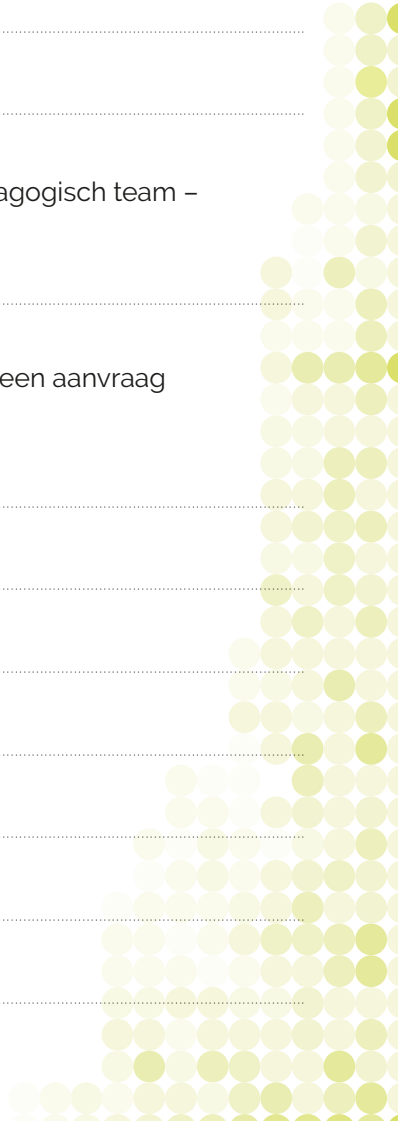
.....

.....

.....

.....

.....

CONTACT

Klasgroep- bemiddelaarster

Ikram Ben Aïssa

Sluismeester Coggestraat 18
1000 Brussel

0490 14 17 87

ikram.benaïssa@brucity.be

www.bravvo.be

